

BURHANETTİN DURAN**S-400 geriliminde bir çözüm bulunmazsa...**

Washington ile Ankara arasındaki S-400 geriliminde "**somut adım atılıyor**" iddiası medyaya yansıdı. Reuters'e göre ABD, Türk F-35 pilotlarının Arizona'daki eğitimlerine son verecekti. Ek personel eğitime alınmayacaktı. Foreign Policy'de çıkan habere göre de ABD Savunma Bakan Vekili Shanahan'ın, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar'a gönderdiği mektupta 31 Temmuz'da [Türkiye](#)'nin F-35 programındaki yerinin tamamen askıya alınacağını yazdığı öne sürülüyor. Henüz iki taraftan da teyit edilmeyen bu bilgiler S-400 geriliminde somut düzleme geçmek üzere olduğumuzu gösteriyor.

Pentagon ve Dışişleri bir süredir Ankara'nın en azından füzelerin gelişini ertelemesini istiyordu. Bu talep kabul görmese de baskıyı devam ettiriyorlar. Kongre'deki Türkiye karşıtı havayı da buna eklediğinizde geriye Başkan Trump'ın ne yapacağı kalıyor. Ankara'nın kararından vazgeçmeyeceği ve Trump'tan Türkiye'ye muafiyet tanınmasını istediği biliniyor. Dış politika alanında sürekli Başkan'ın alanını daraltan Kongre karşısında Trump'ın Türkiye'nin isteğini karşılayıp karşılamayacağı en kritik konu durumunda. Diğer bir tabirle, Trump, Suudi Arabistan ve BAE için kullandığı inisiyatifi gösterecek mi? Yoksa kurumların baskısına boyun eğerek Başkan Erdoğan'a söylediklerini unutacak mı?

2013'ten sonra bozulan Türk-Amerikan ikili ilişkilerinde çok sayıda gerilim konusu var. FETÖ liderinin iade edilmemesi, Halkbank davası, YPG'ye silah desteği gibi. Potansiyel gerilim konuları da sırada: Doğu Akdeniz'de Yunanistan ve Güney Kıbrıs lehine Kongre'ye tasarı sunulması ve Yüzyılın Anlaşması gibi.

Halen olumlu gitmesi beklenen tek konu da [Suriye](#)'nin kuzeydoğusundaki güvenli bölgenin birlikte oluşturulması. Trump ile Erdoğan arasındaki kimya uyuşmasını da buna eklemeliyim. Ancak S-400 geriliminin raydan çıkması ve bağlantılı sonuçları (F-35 programından çıkarılma, askeri-ekonomik ambargo) iki ülkenin ittifak ilişkisini kökünden etkileyecek bir mahiyete sahip. Elbette Batı mediasındaki Türkiye'nin [NATO](#)'dan çıkarılması söylemlerini kastetmiyorum. Bunlar hep Ankara'yı baskılamak için üretilen argümanlar. Oybirliği ile karar alınan NATO'da zaten üyelikten çıkarma diye bir uygulama da yok.

İki müttefikin stratejik çıkarlarının bir araya gelemeyecek şekilde ayrışmasından da bahsetmiyorum. Asıl tehlike, bozulan ikili ilişkinin uzun dönemde kimlik düzlemleri sonuçlar üretmesi. Türk milli kimliğinin "**ötekisi**" olarak ABD'nin yerleşmesi ihtimali. Bu, Amerikan karşıtlığından daha kapsamlı bir olgu.

Dünyada yeni bir milliyetçilik dalgasının estiği malumumuz. Brexit de Trump'ın iktidara gelmesi de bu dalganın sonucu. Milliyetçi dalga farklı tonlarla da olsa [Rusya](#), Çin ve Hindistan'dan Fransa ve

Avusturya'ya kadar tüm ülkelerin ana gündemi. Liberal dünya düzeninin çöktüğü söylenen günümüzde en güçlü ideoloji olarak milliyetçiliğe işaret ediliyor. Birçok düşünür aslında, 500 yıldır uluslararası sistemi etkileyen başat faktörün milliyetçilik olduğunu hatırlatıyor.

Türkiye'nin bu dalganın dışında kalması düşünülemez. Hele hele son altı yıldır dış saldırılarla karşılaşan ve buna direnç gösteren Türkiye'nin zaten özel bir durumu var. 15 Temmuz gecesi bu ülkenin insanları Türkiye, Suriye'ye dönmessin diye meydanlara çıktı. Kendi başının çaresine bakma iradesi gösterdi.

Rusya, silah piyasasına girmesin diye Türkiye karşıtlığında aşırı giden Kongre'nin abartılı milliyetçi tepkisini dizginlemesi gerekir. Ankara'nın "**S-400'lerin teknik etkisini birlikte araştıralım**" önerisine ambargolarla karşılık vermek Türkiye'de çok güçlü bir milliyetçi refleksi kalıcı şekilde besleyecek. Mesele, güvenlik ve otonom dış politika olunca bu refleksin Amerikan karşıtlığına oturması da kaçınılmaz olur.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

> Muhalefetin Popülizmi ve Küskünler (7.6.2019)

> Kampanyalar bayram sonrası hararetlenir (4.6.2019)

> Haziranın yoğun gündemi (1.6.2019)

SABAH

SABAH